

UNIwersYTET WARSAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Protokół

V Posiedzenia Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia w kadencji 2019-2020,
które odbyło się w dniu 17 lutego 2020 r.

W spotkaniu udział wzięli:

- dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. ucz. – Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia, Przewodnicząca Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (URK);
- dr Justyna Godlewska-Szyrkowa – Wydział Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych;
- mgr Natalia Greniewska – Przewodnicząca Samorządu Doktorantów;
- dr Agnieszka Janiak-Jasińska – Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia;
- prof. dr hab. Grzegorz Karasiewicz – Wydział Zarządzania;
- dr hab. Sylwia Kulczyk – Wydział Geografii i Studiów Regionalnych;
- dr hab. Magdalena Markowska – Wydział Biologii;
- dr hab. Aneta Pieniędz – Wydział Historyczny;
- dr Małgorzata Sieńczewska – Wydział Pedagogiczny;
- Krystyna Szumbarska – Wydział Biologii, przedstawicielka Samorządu Studentów;
- dr hab. Krzysztof Turzyński, prof. ucz. – Wydział Fizyki;
- mgr Jolanta Urbanik – Pełnomocnik Rektora ds. realizacji Procesu Bolońskiego i organizacji nauczania języków obcych na UW;
- Kamil Lebnicki – Wydział Filozofii i Socjologii; przedstawiciel Samorządu Studentów;
- Antoni Łukasik – Kolegium Międzydziedzinowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych, przedstawiciel Samorządu Studentów;
- Jan Wieczorek – Wydział Lingwistyki Stosowanej, przedstawiciel Samorządu Studentów.

Nieobecni

- prof. dr hab. Barbara Fatyga – Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i Resocjalizacji;
- mgr inż. Damian Michalik – Wydział Fizyki, przedstawiciel Samorządu Doktorantów;
- prof. dr hab. Ewa Szczęsna – Wydział Polonistyki;
- mgr Michał Radek – Wydział Prawa i Administracji;
- mgr Maksymilian Sas – Sekretariat Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia, Sekretarz URK;
- Michał Zinowczyk – Wydział Zarządzania, przedstawiciel Samorządu Studentów.

UNIwersYTET WARszAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Goście:

- mgr Agnieszka Kaczmarek – Kierownik Biura Spraw Studenckich;
- Ewa Staszczuk – Biuro Spraw Studenckich;
- mgr Agata Wroczyńska – Kierownik Biura ds. Jakości Kształcenia;
- mgr Andrzej Dorociuk – Biuro ds. Jakości Kształcenia, protokolant.

Program posiedzenia zaproponowany przez Przewodniczącą URK:

1. Sprawy bieżące.
2. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 13 stycznia 2020 r.
3. Przyjęcie protokołu z posiedzenia w dniu 27 stycznia 2020 r.
4. Wytoczne URK dotyczące procesu dyplomowania na Uniwersytecie Warszawskim – kontynuacja dyskusji.
5. Dyskusja nad standardami i procedurami dotyczącymi działań antyplagiatowych.
6. Wyznaczenie terminu kolejnego posiedzenia.

Przewodnicząca URK otworzyła posiedzenie o godz. 16:30.

SPRAWY BIEŻĄCE

Przewodnicząca URK przedstawiła porządek obrad, wprowadzając kilka zmian w sześciopunktowym programie:

Pkt 2 i pkt 3 – Przyjęcie protokołów z posiedzeń odbędzie się drogą obiegową po ostatecznej ich weryfikacji przez A. Wroczyńską i zebraniu ewentualnych uwag i zgłoszeniu poprawek przez członków URK (w formie komentarzy).

Na wniosek M. Radka komisja zaproponowała przeniesienie dyskusji nad standardami i procedurami działań antyplagiatowych. Przewodnicząca URK poinformowała, że w dyskusji korespondencyjnej wypowiedziało się bardzo mało osób i poprosiła o większe zaangażowanie, podkreślając istotność sprawy. Zadeklarowała również przesłanie materiału o jednolitym systemie antyplagiatowym, przygotowanego przez BSS. Istotne kwestie dotyczące standardów i procedur antyplagiatowych, które należy wziąć pod uwagę, to w szczególności obowiązki i powinności promotora oraz publiczny dostęp do recenzji prac dyplomowych. Przewodnicząca URK podkreśliła, że wypracowanie standardów uniwersyteckich dla działań związanych z ochroną własności intelektualnej (antyplagiatem) powinno być niezależne od wyników prac prokuratury, która podejmuje sprawy dotyczące stwierdzonych plagiatów w pracach studentów naszej uczelni.

Następnie Przewodnicząca URK przypomniała o warsztatach dla przewodniczących rad dydaktycznych organizowanych w dniach 27-28 lutego br. A. Janiak-Jasińska

UNIwersYTET WARszAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

poinformowała, że zaproszenie wraz z programem zostanie wysłane w najbliższym czasie wszystkim osobom zainteresowanym. W związku z pytaniami dotyczącymi kwestii związanych z uruchamianiem nowych kierunków studiów Pani Pełnomocnik poinformowała, że zarządzenie Rektora w tej sprawie (wraz z nowymi wzorami wniosków o uruchomienie kierunku studiów) ukaże się pod koniec marca br.

Ustalono terminy kolejnych posiedzeń URK – 2 marca i 9 marca, godz. 16:30-18:30, godzina spotkania URK w dniu 17 marca zostanie wybrana w trybie ankiety. A. Dorociuk został zobligowany do zebrania propozycji członków URK. Na podstawie zebranych informacji, w dniu 2 marca, zostanie wybrana godzina spotkania dogodna dla większości członków URK.

Następnie, w związku z tym, że URK przedstawia wytyczne dla rad dydaktycznych odnoszące się do zasad rekrutacji, Przewodnicząca Komisji przekazała dwie propozycje wytycznych odnoszące się do zasad rekrutacji na rok 2020/2021. Projekty wytycznych przygotowało Biuro ds. Rekrutacji. Członkowie URK zostali poproszeni o wybór właściwego projektu.

Pani Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia przypomniała także, że strona internetowa URK zostanie uruchomiona w najbliższym czasie. Prace prowadzi Centrum Kompetencji Cyfrowych.

Z racji, że zgodnie z § 3 uchwały nr 1 Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie trybu podejmowania uchwał przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia, uchwały mogą być przyjmowane przez URK w drodze korespondencyjnej (tryb obiegowy) ustalono, że niektóre kwestie wymagające uchwały URK będą rozstrzygane w tym trybie.

A. Wroczyńska zgłosiła wniosek, aby wszystkie uchwały podejmowane przez rady dydaktyczne były przekazywane do BJK w formie elektronicznej (edytowalnej).

Dyskusja na temat standardów i procedur działań antyplagiatowych została przeniesiona na kolejne posiedzenie URK. Postanowiono, że pod koniec bieżącego spotkania zostaną ewentualnie przedstawione kluczowe uwagi wynikające z komentarzy członków URK do materiału przygotowanego przez – ustanowiony w ramach URK – podzespół ds. przygotowania standardów i procedur działań antyplagiatowych.

WYTYCZNE URK DOTYCZĄCE PROCESU DYPLOMOWANIA NA UW – KONTYNUACJA DYSKUSJI

Propozycje wytycznych dotyczących prac dyplomowych

A. Janiak-Jasińska nawiązała do dyskusji z poprzedniego spotkania URK, na którym uznano, że URK nie jest zdecydowana co do konieczności sformułowania merytorycznych wymagań wspólnych dla wszystkich prac dyplomowych (dla każdego kierunku studiów prowadzonego przez uczelnię, bez względu na poziom i profil kształcenia).

UNIwersYTET WARszawSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

Przypomniała także, że zwrócono uwagę na konieczność uregulowania kwestii związanych z maksymalną liczbą prac dyplomowych prowadzonych przez jednego promotora, oraz liczbą godzin dydaktycznych wliczanych do pensum nauczyciela akademickiego wynikających z pracy ze studentami przygotowującymi prace dyplomowe.

Następnie członkowie URK dyskutowali o kolejnych propozycjach wytycznych dla rad dydaktycznych dotyczących prac dyplomowych. W dyskusji udział wzięli: A. Pieniądz, J. Choińska-Mika, A. Janiak-Jasińska, M. Sieńczewska, M. Markowska, K. Turzyński, A. Wroczyńska, N. Greniewska, G. Karasiewicz, J. Godlewska-Szyrkowa, K. Lebnicki.

Podczas dyskusji dotyczącej wymogu sformułowania przez rady dydaktyczne kryteriów oceny prac dyplomowych odrębnych dla pierwszego i drugiego stopnia, zwrócono uwagę m.in. na konieczność uwzględnienia aspektu badawczego (szczególnie w pracach magisterskich) oraz uwzględnienia specyfiki poszczególnych dziedzin nauki/kierunków studiów. Konkluzją było przyjęcie propozycji, że praca dyplomowa na studiach pierwszego stopnia powinna potwierdzać przygotowanie absolwenta do prowadzenia badań naukowych, a na studiach drugiego stopnia ma być efektem prowadzonych przez niego badań (jednocześnie aspekt badawczy należy interpretować szeroko, uwzględniając specyfikę studiów). Takie kryteria oceny pracy dyplomowej powinny zostać uwzględnione w formularzu oceny pracy dyplomowej. Dla oceny pracy dyplomowej na jednolitych studiach magisterskich powinien powstać oddzielny formularz.

A. Janiak-Jasińska, referując wnioski z warsztatów projakościowych dotyczących procesu dyplomowania, które odbyły się wiosną 2018 r., nawiązała do pytania o zasadność oddzielnych (dodatkowych) pytań w formularzu oceny wypełnianym przez promotora pracy dyplomowej. Poprosiła o decyzję, czy – z uwagi na dodatkową wiedzę promotora, o wykonanej przez studenta pracy – zasadne jest umieszczenie w formularzu oceny pracy dyplomowej (przeznaczonym dla promotora) pytania, dzięki któremu będzie on mógł ocenić/wskazać powód, dla którego jego ocena bywa niekiedy wyższa od oceny recenzenta.

Przewodnicząca URK zwróciła uwagę na różnice między oceną z seminarium dyplomowego a oceną samej pracy dyplomowej. Istotnym wydaje się, by ocena pracy dyplomowej dokonywana była według tych samych kryteriów tak przez promotora, jak też recenzenta. W obecnie obowiązujących formularzach oceny pracy dyplomowej promotor ma możliwość wpisywania uzasadnień swojej oceny. Zatem tworzenie odrębnych formularzy oceny dla promotora i recenzenta nie wydaje się uzasadnione.

Następnie omówiono kwestie związane ze wskazaniem terminu udostępnienia studentowi recenzji pracy dyplomowej. W dyskusji wzięto pod uwagę: zróżnicowanie i wielkość poszczególnych jednostek organizujących kształcenie, specyfikę egzaminacyjnej sesji zimowej i letniej, wnioski studentów o przyspieszenie terminu egzaminu dyplomowego, oraz kompetencje Kierowników Jednostek Dydaktycznych

UNIwersYTET WARszAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

wynikające z Regulaminu Studiów. Konkluzją wynikającą z tych rozważań było przyjęcie rozwiązania, by czas udostępniony studentowi na zapoznanie się z recenzjami jego pracy dyplomowej wynosił minimum 3 dni. Co do zasady jednak termin ten powinien być w miarę możliwości dłuższy (7-14 dni).

Kolejną kwestią omawianą przez członków URK były zasady oceny pracy dyplomowej przygotowanej przez więcej niż jednego studenta. W wyniku dyskusji przyjęto rozwiązanie, że co do zasady praca dyplomowa powinna być indywidualna. Na przygotowanie pracy dyplomowej przez więcej niż jednego studenta w każdym przypadku rada dydaktyczna powinna wyrażać zgodę odrębnie, jednocześnie określając zasady jej oceny (rady dydaktyczne powinny same, w drodze uchwały, określić kryteria oceny tego typu prac).

Następnie dyskutowano kwestie związane z częstotliwością i sposobem przeprowadzania analiz recenzji prac dyplomowych oraz częstotliwością i sposobem przeprowadzania analizy ocen wystawianych pracom dyplomowym na określonym kierunku studiów.

A. Janiak-Jasińska przedstawiła oczekiwania autorów propozycji wytycznych:

- a) rady dydaktyczne regularnie dokonają oceny recenzji prac dyplomowych, zwracając uwagę, czy spełniony jest warunek ich opublikowania minimum 3 dni przed egzaminem dyplomowym (dane zapisywane w systemie),
- b) rady dydaktyczne określają, z jaką częstotliwością i w jaki sposób przeprowadzane będą analizy recenzji prac dyplomowych oraz analiza ocen wystawianych pracom dyplomowym, na określonych kierunkach studiów.

Zaproponowała także, by URK dokonywała przeglądów analiz przygotowanych przez rady dydaktyczne cyklicznie i wybiórczo.

W wyniku dyskusji przyjęto propozycje następujących oczekiwań wobec rad dydaktycznych: corocznie analizy recenzji prac dyplomowych, w tym wystawianych ocen. Analizy dokonywane przez rady dydaktyczne dotyczyć będą: 1. zgodności terminu opublikowania recenzji zgodnie z wytycznymi rady dydaktycznej, 2. oceny stopnia wnikliwości i dostatecznego uzasadnienia oceny pracy dyplomowej, 3. oceny zasadności różnic w ocenach pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta.

Propozycje wytycznych dotyczących egzaminu dyplomowego

Pierwszą omawianą kwestią był obowiązek rad dydaktycznych dotyczący ustalenia zasad tworzenia komisji egzaminacyjnej uwzględniających specyfikę poziomu i profilu studiów.

A. Janiak-Jasińska przedstawiła propozycję K. Turzyńskiego, aby na kierunkach studiów o profilu praktycznym do komisji egzaminacyjnej powoływać dodatkowego członka, tj. osobę z doświadczeniem zawodowym związanym z kierunkiem studiów, zdobytym poza uczelnią.

UNIwersYTET WARszawSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

W dalszej części dyskusji zwrócono uwagę na problemy: braku zróżnicowania pomiędzy egzaminami dyplomowymi na kierunkach studiów o profilu ogólnoakademickim i praktycznym, braku jasnej definicji „doświadczenia zawodowego związanego z kierunkiem studiów, zdobytego poza uczelnią”, braku chętnych do recenzowania prac dyplomowych (problem związany z brakiem wynagrodzenia za tę pracę).

Przyjęto rekomendację powoływania w skład komisji egzaminacyjnej na tych kierunkach studiów, których specyfika tego wymaga, dodatkowego członka komisji, który posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Zgłoszono propozycję wykorzystania narzędzia typu Skype dla ułatwienia uczestnictwa dodatkowych członków w komisji egzaminacyjnej w jej pracach. Ustalono, że dalszej dyskusji wymaga kwestia ustalenia jakie wymagania – poza wynikającymi z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – powinny spełniać studia o profilu praktycznym i jak definiujemy kompetencje nauczyciela-praktyka, osoby prowadzącej zajęcia o charakterze praktycznym i posiadającej doświadczenie zawodowe związane z kierunkiem studiów, zdobyte poza uczelnią.

Następnie rozważano kwestie związane z wprowadzeniem wymagań merytorycznych na egzaminie dyplomowym, procedurą przeprowadzania egzaminu dyplomowego (jaki charakter ma egzamin), w tym z liczbą pytań zadawanych podczas egzaminu dyplomowego oraz rolą poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej.

A. Janiak-Jasińska zaproponowała, aby rady dydaktyczne określiły, jaki jest charakter egzaminu dyplomowego na drugim i pierwszym stopniu studiów oraz jakie efekty kształcenia będą w jego trakcie weryfikowane. Zaznaczyła również, że 3 pytania, na które student powinien odpowiedzieć w trakcie egzaminu, wydają się standardem, niezależnie od ustalonego charakteru egzaminu i profilu kształcenia. Następnie zwrócono uwagę na wymóg dotyczący różnorodności pytań stawianych podczas egzaminu dyplomowego oraz problem różnorodności egzaminów dyplomowych (np. charakter obrony pracy z przygotowaną prezentacją). Zapoznano się też z postulatami studentów, by przy rosnącej liczbie egzaminów dyplomowych, nie miały one zbyt rozbudowanego charakteru.

W wyniku dyskusji sformułowane oczekiwanie, aby rady dydaktyczne opracowały zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w tym: zasady dotyczące liczby pytań stawianych podczas egzaminu (przyjmując za minimum 3 pytania oraz to, że pytania powinny być zróżnicowane na studiach drugiego i pierwszego stopnia), roli poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej oraz spraw proceduralnych.

Przewodnicząca URK zasugerowała, że te zasady powinny pozwolić studentowi zaprezentować kompetencje nabyte podczas studiów. URK oczekuje, by zasady były wynikiem przemyśleń i refleksji.

Następnie dyskutowano propozycję wytycznych dotyczących częstotliwości i sposobu przeprowadzania analizy ocen wystawianych podczas egzaminów dyplomowych.

UNIWERSYTET WARSZAWSKI

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia

A. Janiak-Jasińska zaproponowała, żeby rady dydaktyczne przeprowadzały coroczne analizy pytań zadawanych na egzaminach dyplomowych. K. Turzyński uzupełnił te sugestie, dodając, że jeżeli jednostka ma jawną, ustaloną liczbę pytań egzaminacyjnych, to nie przeprowadza analizy.

Kończąc kwestie omawiania propozycji wytycznych dla rad dydaktycznych związanych z procesem dyplomowania A. Janiak-Jasińska zaproponowała, by URK rozważyła kwestie związane z :

- 1) terminem uchwalenia przez rady dydaktyczne szczegółowych zasad dyplomowania na danym kierunku studiów (zgodnych z wytycznymi URK).
- 2) procedurą weryfikacji zgodności uchwał rad dydaktycznych z wytycznymi URK (czy URK powinna je zatwierdzać?)
- 3) sposobem upublicznienia Szczegółowych zasad dyplomowania na danym kierunku studiów – takie zasady będą przede wszystkim udostępniane studentom.

Przewodnicząca URK przedstawiła propozycję następującej procedury: opracowanie wytycznych URK (osoby odpowiedzialne: A. Janiak-Jasińska, M. Markowska, K. Turzyński oraz głosowanie nad uchwałą w trybie korespondencyjnym (obiegowym). Następnie przedstawienie wytycznych na warsztatach dla przewodniczących rad dydaktycznych, które odbędą się 27-28 lutego br. Termin przygotowania przez rady dydaktyczne zasad dotyczących procesu dyplomowania – koniec kwietnia, upublicznienie tych zasad do 1 października.

Następnie, zgodnie z zapowiedzią, członkowie URK wybrali propozycję projektu wytycznych dotyczących zasad rekrutacji. Wybrano wariant nr 2 przygotowany przez Biuro ds. Rekrutacji.

POSTĘPOWANIE ANTYPLAGIATOWE

Na zakończenie obrad S. Kulczyk omówiła wstępnie wyniki prac nad standardami i procedurami działań antyplagiatowych.

Podczas dyskusji zwrócono uwagę, że studenci obowiązkowo realizują zajęcia dotyczące podstaw ochrony własności intelektualnej ale analizy wymaga program tych zajęć. Istotną kwestią wydaje się być także podniesienie kompetencji nauczycieli akademickich w zakresie interpretacji wyniku sprawdzenia prac przez system antyplagiatowy (praca z wysokim wskaźnikiem zgodności nie zawsze jest plagiatem).

W dyskusji udział wzięły: A. Pieniądz, J. Choińska- Mika oraz J. Godlewska-Szyrkowa.

Przewodnicząca URK zamknęła posiedzenie o godz. 18:50.